

Motion till riksdagen 2025/26:2334

av **Isak From och Åsa Karlsson (båda S)**

Statlig närvaro

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör stödja och möjliggöra upprättandet och utveckla regionalsamverkan för att möta samhällskriser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den statliga närvaron spelar en avgörande roll för att möjliggöra för människor att bo och verka i hela landet. För oss som bor i norra Sverige bidrar den statliga närvaron och servicen till jobb, tillväxt och utveckling. Inte minst är den viktig för statens legitimitet.

Under alldeles för många år gick utvecklingen gått åt fel håll och statliga aktörer som exempelvis polis och arbetsförmedling har lämnat kommun efter kommun i en centraliseringsvåg. En vändning påbörjades 2018 av den tidigare S-ledda regeringen som då började åtgärda bristerna genom att utlova utlokalisering av 10 000 statliga jobb och skapa statliga servicekontor runt om i landet och länet, där statliga myndigheter kan samlas i en lokal. Takten i öppningen av dessa kontor behöver öka. Starkare politisk styrning behövs för att garantera statlig service i hela landet.

Polisen har en grundläggande roll i ett demokratiskt samhälle: att upprätta lag och ordning. Polisens uppdrag förändras inte beroende på var i landet den verkar. Grunduppgiften är densamma. Därför måste polisens närvaro i hela landet vara fortsatt prioriterad. Polisen bör, i likhet med räddningstjänsten, införa inställelsetider vid prioriterade larm, det vill säga en maximal tid som en hjälpsökande behöver vänta. Kortare inställelsetider skulle öka transparensen och tydliggöra det allmännas krav och förväntningar på polisen även i stora glesbebyggda län som Västerbotten.

Myndigheter, kommuner och regioner behöver tillsammans skapa goda förutsättningar för att länets krisberedskapsaktörer ska kunna samverka vid en samhällsstörning som kräver samordnade insatser.

En mycket viktig del i landets beredskap för olyckor och andra allvarliga händelser utgörs av räddningstjänsten, som ofta är först på plats. Arbetet utförs till största del av

deltidsbrandmän som ger av sin tid för ett tryggare lokalsamhälle. Fjällräddare och eftersöksjägare är exempel på engagerade personer som också måste ges stöd i sin verksamhet; de har stor inverkan på tryggheten på landsbygden. De ekonomiska förutsättningarna och återväxten inom räddningstjänst, fjällräddning och eftersöksjägare är därför viktig.

I spåren av klimatkrisen kommer extremväder som värmeböljor och kraftiga oväder att bli ett allt större problem. Detta ställer stora krav både på samhällets infrastruktur och på enskilda verksamheter i länet. Staten tillsammans med kommuner och regioner har ansvar för sina verksamheter också vid kris. Förutsättningarna skiljer sig dock åt markant över landet; stora kommuner har helt andra ekonomiska och personella resurser, medan mindre kommuner har en mer begränsad kapacitet att kunna kraftsamla vid svåra påfrestningar. Staten måste också bidra och medverka till att utjämna förutsättningarna i att upprätthålla en likvärdig krisberedskap över hela landet. Därför behövs stöttning av fler projekt som Jämtlands SOT-projekt eller den regionala överenskommelsen om arbetsformer för att hantera samhällsstörningar i Västerbottens län.

Avsikten med att samverka över organisationsgränser vid händelser som leder till störningar på samhällsviktig verksamhet, exempelvis vid långvariga strömavbrott och drivmedelsbrist, kan vara att skapa trygghetspunkter och att det vid dessa trygghetspunkter ska vara möjligt att komma i kontakt med räddningstjänst, tanka och få tillförlitlig information. Målet bör vara att länets aktörer ska samlat fortsätta att, utifrån lokala förutsättningar, utveckla trygghetspunkter.

Vi vill ha fler statliga servicekontor i hela länet och att det införs krav på inställelsetider för polisen vid prioriterade larm. För att möta klimatförändringar som storm, torka, stora bränder och översvämning bör staten stödja och möjliggöra upprättandet av och utveckla regional samverkan eller stöd för trygghetspunkter.

Isak From (S)

Åsa Karlsson (S)